ANUL 116 Sibiu, 1 iunie 1968 Nr. 21—22

Telegraful Român

Biblioteca orăşenească "Ştefan Gheorghe" Sibiu str. Bariţiu 5

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Gînduri despre Taina Pocăinţei

Pocăinţa este una din cele şapte Taine ale Bisericii noastre. Prin ea ni se împărtăşeşte darul lui Dumnezeu, aducător de iertare a păcatelor. Prin ea dobîndim harul care ne ajută să înfringem răul, să ieşim biruitori asupra lui şi ne dă putere să mergem pe drumul binelui. Despre aceasta ne încredinţează Sf. Evanghelist Ioan, prin cuvintele: „De vom zice că păcat nu avem, ne amăgim pe noi înşine şi adevărul nu este întru noi. Dar, dacă ne mărturisim păcatele, el este credincios şi drept, ca să ne ierte păcatele şi să ne curăţească de orice nedreptate" *(I Ioan 1, 8—9).*

Experienţa vieţii ne arată că în lupta dintre bine şi rău, ce se dă în sufletul nostru, nu ieşim totdeauna biruitori asupra răului şi nu reuşim să păstrăm nepătată curăţenia căpătată prin baia botezului. Dăm slavă lui Dumnezeu, cum spune Sf. Ap. Pavel, că prin Iisus Hristos am dobîndit harul iertării păcatelor şi putinţa de a ne curăţi de noroiul şi praful lui. Dobîndirea acestui har o primeşte creştinul în Taina Pocăinţei.

I se spune acestei taine în două feluri: pocăinţă şi mărturisire sau spovedanie, pentru că, după partea omenească a ei, are, mai ales, două părţi. Intîi căinţa, adică părerea de rău pentru păcatele săvîrşite, frîngerea inimii şi remuşcarea conştiinţei pentru săvîrşirea lor şi, în al doilea rînd, mărturisirea înaintea duhovnicului, denunţarea lor şi hotărîrea eroică de a rupe legătura cu ele.

Căinţa sau părerea de rău pentru păcatele săvîrşite e ca o sondă aruncată în adîncul sufletului, ca o operaţie făcută în cugetul rănit de păcat, care pătrunde mai adînc decît păcatul, pînă în adîncul sănătos al lăuntricului nostru. Ea este un act de curaj prin care vedem primejdia păcatului şi ne hotărîm să ne desprindem din lanţul în care ne-a prins. „Lacrimile pocăinţei sînt ca sîngele care curge din rănile sufletului" — *spune Sf. Grigorie de Nisa.*

După căinţă urmează mărturisirea, adică denunţarea păcatului ca pe cel mai mare vrăjmaş al mîntuirii. Abia după ce facem această hotărîtoare desprindere de păcat, începem să simţim uşurarea de sub povara lui. Întrebat o dată un duhovnic de către un credincios: „Cînd sînt liber de păcat"? duhovnicul i-a răspuns: „Cînd ai reuşit să-l urăşti". „Priveşte, deci, ce ne învaţă Scriptura, zice Sf. Ioan Gură de Aur, că nu trebuie să ascundem păcatul nostru înăuntru. Căci precum aceia care au înăuntru un aliment nemistuit, dacă îl vomează se uşurează, aşa şi aceia care au păcătuit, dacă ascund şi reţin în ei păcatul, sînt apăsaţi înăuntru şi aproape se sufocă de veninul sau de sucul păcatului. Dar, dacă se face el însuşi acuzatorul său, cînd se acuză şi se mărturiseşte îşi alungă păcatul şi elimină cauza boalei" (Omilia II la Psalm 34).

Din aceste puţine cuvinte se vede cît de însemnate sînt căinţa şi mărturisirea pentru îndreptarea noastră.

Sf. Scriptură ne dă nenumărate pilde, învăţături şi chemări la pocăinţă şi mărturisire.

„Mărturisiţi-vă Domnului că este bun, că în veac e mila Lui", sau: „Mărturisitu-mi-am păcatul şi greşala mea n-am ascuns-o, zis-am: mărturisi-voi Domnului fărădelegea mea. Şi îndată ai ridicat pedeapsa păcatului meu" (Ps. 30, 15—16 şi 37—38).

Chemarea la pocăinţă şi îndemnul la îndreptare a vieţii sînt cele dintîi cuvinte cu care au început propovăduirea Sf. Ioan Botezătorul şi Domnul nostru Iisus Hristos. Pilda fiului risipitor, a oii pierdute, a drahmei pe care a aflat-o femeia, vindecarea celor zece leproşi, a slăbănogului de la lacul Vitezda, mărturisirea lui Petru, a tîlharului de pe cruce, toate ne vorbesc, într-un fel sau altul, despre calea întoarcerii la Dumnezeu, despre roadele mărturisirii.

În căinţa sinceră şi în mărturisirea păcatelor se află rădăcina, sămînţa şi embrionul din care se naşte şi iese la lumină sufletul din întunericul păcatului.

Dar, biruinţa deplină asupra lui, vindecarea de rănile făcute de el, drumul luminos ce urmează după depăşirea lui, toate acestea le obţinem numai prin ajutorul harului dumnezeiesc, dat nouă în această Sfîntă Taină. „Fără de mine nu puteţi face nimic" — a spus Mîntuitorul. Dacă acest adevăr este valabil în toate acţiunile vieţii creştinului, el este cu atît mai de preţ în dorinţa lui după izbăvirea din păcat. Certitudinea îndreptării noastre, bucuria iertării şi împăcării cu Dumnezeu o simţim la auzul cuvintelor, rostite de duhovnic: „Domnul şi Mîntuitorul nostru Iisus Hristos să te ierte pe tine fiule, iar eu nevrednicul preot şi duhovnic te iert şi te dezleg de păcatele tale".

Deci, pocăinţa nu e numai un efort omenesc, de a ne desprinde de păcat nu e numai un strigăt după iertare, o rugăciune cu zdrobirea de inimă, ci este o Taină, o lucrare dumnezeiască ce ne însoţeşte şi ajută în tot acest drum de întoarcere acasă şi prin care ni se împărtăşeşte harul lui Dumnezeu.

Psalmistul David a scris mulţi psalmi de pocăinţă. Cel mai cunoscut este Psalmul 50. El nu s-a simţit uşurat de păcatul pe care l-a săvîrşit pînă nu s-a dus să-l mărturisească proorocului Natan, de la care a primit încredinţare că este iertat. Tot aşa Aron, deşi era preot, s-a mărturisit înaintea lui Moise.

Cel ce se opreşte numai la cele dintîi elemente omeneşti ale pocăinţei, chiar dacă se socoteşte îndreptat sau „pocăit", se înşeală pe sine, cade în trufia fariseică şi nu gustă din rodul mîntuirii, care se coace prin lumina şi căldura harului, împărtăşit de Duhul Sfînt, prin Biserică.

Taina pocăinţei se numeşte şi „al doilea botez". Ea nu constă numai în scîrbă faţă de păcat şi în pîrîrea lui, ci este „naştere din nou", renaştere prin har. Harul este cel ce vindecă pe cel rănit, însănătoşeşte şi luminează sufletul căzut între tîlharii patimilor.

Ar putea să ne întrebe cineva: De ce să ne mărturisim păcatele înaintea preotului şi nu direct înaintea lui Dumnezeu?

Răspundem: Ne mărturisim păcatele înaintea preotului duhovnic, pentru că acest lucru este o poruncă dumnezeiască. Taina pocăinţei a fost întemeiată de Domnul nostru Iisus Hristos după slăvita Sa înviere.

Atunci, după Înviere, Mîntuitorul a spus Apostolilor: „Luaţi Duh Sfînt, cărora veţi ierta păcatele, le vor fi iertate; cărora le veţi ţinea, vor fi ţinute" *(Ioan 20, 22—23; Cf. Matei 18, 18; 16, 19).*

Bine ştiind Mîntuitorul că nimeni dintre oameni nu poate să ierte cu de la sine putere păcatele altora, pentru că fiecare are păcatele lui, povara lui, a dat această putere Apostolilor, Bisericii, ca împărăţie a harului, ca să împărtăşească prin slujitorii ei sfinţiţi acest dar dumnezeiesc, mădularelor Trupului tainic al lui Hristos.

Cînd se îmbolnăveşte un mădular tot trupul suferă, dar şi ia parte la însănătoşirea lui. Trimite soli ca să împiedece îmbolnăvirea întregului trup. Nici un mădular nu se vindecă singur.

(continuare în pag. 3)

Un grăitor interviu

Arhiepiscopul Elis Zogby, vicarul pentru Egipt al Patriarhului catolic melchit, a dat un interviu revistei „Il Regno", an. XIII, 155/6 din 15 martie 1968, pp. 99—100, din care reproducem o parte:

Intrebare: *Credeţi că experienţa unei Biserici greco-catolice „uniate" a fost un succes?*

Răspuns: Crearea Bisericilor uniate *a adîncit* mai mult şanţul care separă Biserica Romei de Bisericile Ortodoxe din Orient. Biserica romană gîndea că ar fi cucerit în mod treptat întreaga Ortodoxie şi ar fi făcut-o să intre din nou în orbita sa prin „convertiri" individuale şi colective. Ea a greşit ţinta pentru că a semănat neîncredere între ortodocşi şi i-a pus în gardă. Biserica romană din timpurile noastre n-ar fi creat niciodată uniaţi. *Ea şi-a dat seama că a comis o greşală şi că acesta era un act antiecumenic.* Putem să mulţumim lui Dumnezeu pentru acest insucces, pentru că, dacă întreg orientul ar fi devenit uniat — lucru cu totut imposibil — în mod fatal ar fi fost latinizat. In acest caz, numai o singură tradiţie — cea latină — ar fi dominat Biserica lui Dumnezeu şi Bisericile Ortodoxe n-ar fi adus dialogului şi unirii patrimoniul creştin oriental integral pe care ele îl aduc astăzi. Motivul profund al insuccesului uniatismului se găseşte în faptul că unirea uniaţilor cu Roma s-a realizat fără preocuparea de a reglementa, înainte de toate, problemele în suspensie între Roma şi Ortodoxie. S-au alipit Bisericii Romei fără ca problemele acestea să fie rezolvate şi de aceea aceste probleme au rămas insolubile.

I. — *Duşmănia între uniaţi şi ortodocşi este o necesitate sau este poate rezultatul greşelilor care ar fi putut fi evitate?*

R. — Duşmănia între greco-catolici şi greco-ortodocşi era fatală şi greşelile au exasperat-o. Era necesară, pentru că *crearea Bisericilor uniate era un act de ostilitate faţă de Ortodoxie.*

Au fost sustraşi Bisericilor Ortodoxe credincioşi, adesea cu ajutorul colonialismului occidental al acelor timpuri şi al bunăstării temporale de care se bucurau prietenii occidentului catolic. Aceşti credincioşi au fost organizaţi în Biserici separate, cu o ierarhie uniată completă, care s-a ridicat în faţa Ortodoxiei cu aceleaşi drepturi, cu aceleaşi titluri şi aceleaşi onoruri şi au fost furnizate acestei noi ierarhii uniate mijloacele pentru dezvoltarea bisericilor în dauna Bisericilor Ortodoxe. Acest act de ostilitate, pe care ortodocşii îl consideră ca o agresiune, trebuia să mărească duşmănia între Biserica Romei şi Bisericile Ortodoxe.

Pe de altă parte, uniaţii au urmat directivele date de Biserica romană şi au încercat, cu toate mijloacele, naturale şi supranaturale, să facă „convertiri" între ortodocşi. Au învăţat să disprețuiască Ortodoxia, s-o combată şi s-o slăbească prin „salvarea sufletelor", pentru că „în afara Bisericii catolice nu este mîntuire" (după cum greşit învaţă Bis. cat. n. n.). Comportarea uniaţilor a mărit această duşmănie deja implicită în actul însuşi al formării lor. Din fericire, Conciliul (Vatican II) a recomandat uniaţilor să renunţe la „convertirea ortodocşilor". Acesta este un prim pas, pe care noi sperăm să-l vedem împlinit de către toţi uniaţii, mulţi dintre aceştia nefiind încă convinşi de aceasta.

In rest, interviul se ocupă de problemele specifice uniaţilor din Orientul mijlociu, care au fost împinşi şi mai mult spre catolicizare totală.

La întrebarea dacă epoca dialogului între Roma şi Bisericile Ortodoxe înseamnă poate

(Continuare în pag. 3)

Pentru cunoaştere reciprocă, pentru pace

— Vizite în străinătate —

La invitaţia d-lui Adolf Wischmann, preşedintele Serviciului de externe al Bisericii Evanghelice-Lutherane din R. F. a Germaniei, I. P. S. Mitropolitul NICOLAE al Ardealului a făcut o vizită acestei Biserici între 7—13 mai a. c.

A cercetat Serviciul de externe al Bisericii Evanghelice-Lutherane din R. F. a Germaniei, bisericile şi universitatea din Frankfurt a. Main, Academia evanghelică de la Arnoldsheim (unde a vorbit despre înfrăţire şi pace), bisericile şi facultăţile de teologie din Mainz şi din Heidelberg şi biserica română din Baden-Baden. A ţinut conferinţe despre „Caracterele fundamentale ale moralei ortodoxe" la Frankfurt a. Main, Mainz şi Heidelberg. Conferinţa a fost urmată întotdeauna de lămuriri în legătură cu viaţa Bisericii noastre şi bunele relaţii dintre Biserica noastră şi Biserica Evanghelică. I. P. S. Sa a predicat în biserica din Heidelberg despre prietenia dintre Biserici. Peste tot s-a arătat mult interes pentru Biserica şi teologia noastră şi pentru schimbul de delegaţii, de profesori şi de studenţi teologi.

Vizita a fost o contribuţie la întărirea legăturii dintre Biserica noastră şi Biserica Evanghelică-Lutherană din R. F. a Germaniei.

Între 16—24 mai a. c. — la invitaţia Comitetului regional din R. D. Germană al Conferinţei Creştine pentru Pace — o delegaţie a Bisericii noastre, formată din I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae al Ardealului, P. S. Episcop Visarion Ploeşteanul, vicar patriarhal, P. C. Arhim. Irineu Crăciunaş, vicar la Mitropolia Moldovei, P. C. prof. Isidor Todoran de la Institutul Teologic Universitar din Sibiu şi dl. Şt. Alexe, asistent la Institutul Teologic Universitar din Bucureşti, a făcut o vizită Bisericii Evanghelice-Lutherane din R. D. Germană. Delegaţia a fost primită de dl. Gerald Götting, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri şi la Secretariatul pentru problemele religioase, evidenţiindu-se bunele rezultate ale acestor vizite pentru apropierea între Biserici şi între popoare. A avut loc o întîlnire cu Episcopul Dr. A. Schönherr de Brandenburg (Berlinul de Răsărit), în care s-a accentuat prietenia dintre Bisericile noastre şi dintre ţările noastre, arătîndu-se şi realizările celor două Biserici.

Delegaţia a vizitat Wittenberg, oraşul lui Luther, facultăţile de teologie din Berlin, Halle, Jena. La Berlin I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae al Ardealului a prezentat, în faţa profesorilor şi studenţilor teologi, conferinţa despre „Caracterele fundamentale ale moralei ortodoxe", iar P. S. Visarion Ploeşteanul a vorbit profesorilor despre apropierea între Biserici şi lupta pentru pace. La Halle, I. P. S nostru Mitropolit Nicolae al Ardealului a vorbit despre Biserica Ortodoxă Română; la Jena — despre faptul că credinţa ne obligă să sprijinim viaţa, pacea, să ne iubim patria, să întărim conlucrarea între Biserici pentru binele omenirii.

La Buchenwald, delegaţia a văzut lagărul ororilor fasciste, care cheamă la luptă ca aceste orori să nu se mai repete şi ca pacea şi prietenia să domnească între popoare. Semn al acestei chemări este şi oraşul Weimar, din apropiere, care poartă amintirea celor doi mari poeţi germani, Goethe şi Schiller.

La Eisenach (unde Luther, adăpostit în castelul Warthburg, a tradus în limba germană Noul Testament), I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae al Ardealului vorbeşte în catedrala evanghelică — în faţa Episcopului D. Mitzenheim, a preoţilor şi credincioşilor — despre înfrăţirea dintre Biserici şi lupta pentru pace. La reşedinţa Episcopului D. Mitzenheim (care ne-a vizitat ţara — inclusiv Sibiul — cu cîţiva ani în urmă) se arată realizările celor două Biserici şi bucuria că sîntem în slujirea poporului, a lumii pe calea păcii şi propăşirii popoarelor. Faptul că Luther prin traducerea Noului Testament a împreunat elementul religios cu cel patriotic, arată că credinţa se împleteşte în mod firesc cu patriotismul şi cu înfrăţirea între popoare.

La Dresda, delegaţia a luat parte la o adunare metodistă-evanghelică, de faţă fiind mai mulţi episcopi, între care Episcopul metodist Wunderle din R. D. Germană. I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae al Ardealului arată bunele relaţii dintre cultele din ţara noastră, activitatea ecumenistă şi pe linia păcii şi subliniază că unitatea dintre Biserici trebuie să slujească pentru înfrăţirea popoarelor şi binele omenirii.

La Berlin, delegaţia a avut schimb de experienţă cu Comitetul regional din R. D. Germană al Conferinţei Creştine pentru Pace — în problema luptei pentru pace. Episcopul evanghelic Schönherr, prof. Bassarak, secretarul Comitetului, C. Ordnung ş. a. au arătat cum lucrează ei, iar P. S. Visarion, P. C. prof. Is. Todoran, P. C. vicar I. Crăciunaş şi I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae al Ardealului au prezentat activitatea Bisericii noastre pe linia păcii. S-a arătat că vizita aceasta şi schimbul de experienţă este folositor şi contribuie la întărirea prieteniei dintre Biserici şi dintre ţările noastre, precum şi a conlucrării în lupta pentru pace.

Peste tot e vie dorinţa de cunoaştere reciprocă şi de înfrăţire pentru ca în lume să nu mai fie război, ci pacea să stăpînească peste toată faţa pămîntului.

Cronicar

Despre citirea Sf. Scripturi

„Sfînta Scriptură", sau „Sfintele Scripturi", sau „Sfînta Carte" sau „Biblia", cuprinde o colecţie de 79 de cărţi. Şi anume 52 cărţi formează *Vechiul Testament* şi 29 *Noul Testament*. Am putea spune, că e o bibliotecă religioasă întreagă. Ea cuprinde cuvîntul lui Dumnezeu descoperit oamenilor în răstimp de mai multe mii de ani înainte de naşterea Domnului. Sf. Scriptură, în forma în care ni s-a păstrat pînă astăzi, s-a scris cam între anii 1500 înainte şi 100 după naşterea Domnului. Pe cele dinainte de 1500, proorocul Moise le-a rezumat în o parte din Cartea Facerii (Geneza).

Biserica noastră dreptmăritoare n-a pus Sf. Scriptură sub lacăt. Ea totdeauna a admis şi a îndemnat pe credincioşi să citească şi să soarbă înţelepciunea ei. Sf. Scriptură a fost tradusă în diferite limbi tocmai pentru ca orice om să poată cunoaşte care e voia lui Dumnezeu şi să trăiască potrivit ei, spre a dobîndi sfinţirea vieţii. Dar a oprit pe credincioşi să o tălmăcească, să o explice dacă nu s-au pregătit anume. În felul acesta i-a ferit de rătăcire. Făcînd astfel, după cum vom vedea Biserica noastră a procedat ca o mamă bună.

Într-un interval de mii de ani, cîte schimbări nu s-au produs în lume? S-au mutat popoare, unele au pierit, altele le-au urmat. Au izbucnit războaie, nenorociri, foamete etc. Au căzut împărăţii şi s-au ridicat altele în locul lor. Toate aceste schimbări au dat naştere la legi, obiceiuri de tot felul şi cu ele unui mod mereu altfel de a se exprima, de a vorbi, potrivit stării noi ce s-a ivit. Şi toate acestea, într-un fel sau altul, şi-au aflat locul şi în scrierile Sf. Scripturi. Prorocii vorbeau şi scriau cu cuvintele şi pe înţelesul oamenilor din vremea lor. Cine nu a studiat deci şi nu cunoaşte aceste schimbări dintr-un răstimp atît de îndelungat, felul în care diferite popoare şi în special evreii şi-au exprimat gîndurile, simţirile şi acţiunile lor — nu poate găsi înţelesul adevărat al Sf. Scripturi, iar tălmăcirea va fi greşită şi ducătoare în rătăcire.

De aceea am socotit ca, pentru cei ce iubesc şi se îndeletnicesc cu citirea Sf. Scripturi, să dăm în rîndurile următoare înţelesul cîtorva expresii care se pot întîlni în cursul citirii.

Cum se socotea timpul. Ziua se socotea de la apusul soarelui pînă la al doilea apus. De la răsăritul pînă la apusul soarelui era împărţită în 12 ceasuri. Soarele în părţile Palestinei răsare, iarna-vara, la orele 6 şi apune seara la ora 12 a lor. Deci ceasul I din Scriptură corespunde ceasului 6—7 dimineaţa de la noi. (Ceasul al 6-lea celui de al 12-lea al nostru la amiaz, ceasul al 9-lea începe la 3 d. m. de la noi, al 11-lea ora 5 d. m.). De la apusul soarelui pînă la răsăritul lui timpul era împărţit în străji, adică după cum se schimbau păzitorii, santinelele. La evrei erau 4 străji, la romani 3. „Straja dimineţii" — însemna timpul de la 3 înainte de răsăritul soarelui. (La evreii vechi, cuvintele ziuă şi noapte avau şi înţelesul de timp îndelungat, nedeterminat, de epocă cum am zice azi). Şapte zile formau o săptămînă. Zilele nu aveau nume speciale, ci se numărau: ziua (întîia), a doua, a treia . . ., a şasea, a şaptea (sabat). Care dintre aceste zile a fost socotită la început ca ziua 7-a „în care Domnul s-a odihnit" azi nu se poate şti. Anul avea 13 luni, o lună 28 de zile, după cele 4 faze ale lunii. Luna nouă la evrei se vestea prin glas de trîmbiţe. Anul al şaptelea era socotit an sfînt şi nu se ara, nu se semăna, nu se secera ca să se „odihnească" şi pămîntul. Tot ce producea de la sine pămîntul în acest an era al săracilor. Mai aveau săptămîna de ani, adică 49 de ani. Se pomeneşte şi anul al 50-lea, numit şi anul *jubiliar*. În acest an se eliberau cei întemniţaţi pentru datorii neplătite, se eliberau prizonierii, se iertau datoriile şi se restituiau familiilor pămînturile vîndute.

Diferite feluri de măsuri. Greutatea se măsura cu *talantul*. Prototipul era făcut din piatră cioplită şi se păstra la templul din Ierusalim, cîntărind 42 kgr. Îşi avea apoi subîmpărţirile sale. Mai tîrziu, după Alexandru cel Mare, practic s-a introdus talantul grecesc. Se cîntărea aurul, argintul, arama, cositorul, plumbul etc.

Numirea de talant se folosea şi pentru bani. Talantul grecesc de aur cîntărea circa 1 kgr. şi valora 3000 lei aur, cel de argint valora circa 150 lei. Alte numiri de bani: lot=10% dintr-un talant; siclul, ban de argint ş. a.

Măsuri de capacitate: „măsura"=2 efa (40 litri).

Măsuri de lungime: ela (cotul)=48,8 cm; urma=½ ela, o schioapă=12 cm., 1 deget=2 cm.

Un stadiu=125 paşi (la romani), mila=8 stadii=1000 paşi, leghea=25 mile.

Împărţirea ostăşească la evrei: un zece, o sută, o mie de familii, avînd fiecare căpetenia adică comandantul său, funcţia se moştenea din tată în fiu. Ghedeon bunăoară spune: „Mia mea e cea mai mică", adică ea are cei mai puţini bărbaţi apţi pentru luptă la o mie de familii.

La romani: decuria comandată de un decurion (ostaşi), centuria=compania comandată de un centurion; cohortă=500 soldaţi, legiunea=10 cohorte=5000 uneori 6000 soldaţi, comandată de un tribun=general.

Dăm în continuare înţelesul şi altor cuvinte din Sf. Scriptură:

Amin însemnează aşa este.

Aliluia=lăudaţi pe Domnul.

Corn=putere.

Vasilisc=şarpe mic, foarte veninos.

Aspida=şarpe mai mare, foarte otrăvitor.

Baal (Bal sau Bel)=idol, zeul şef al asirienilor şi babilonenilor. Baalsebub=zeul muştelor, de aici Belzebul=diavolul, cum e numit în Sf. Scriptură.

Velial=diavolul satana.

Genealogii=cartea neamului sau cartea spiţei. Evreii ţineau evidenţa tuturor urmaşilor de gen bărbătesc al unei familii.

Libertin=sclav, rob, prizonier de război eliberat. În Ierusalim aveau sinagoga lor.

Sinagoga=loc de adunare unde se citea legea, se cîntau psalmi etc. Pe vremea Apostolilor în Ierusalim erau 20 de sinagoge.

Sinedriul (Sanhedrin)=forul suprem de conducere şi de judecată la evrei, compus din 71 bătrîni, preşedinte fiind arhiereul (mai marele preoţilor). După intrarea romanilor în Palestina i s-a luat „dreptul sabiei", adică dreptul de a ucide, executa pe cei osîndiţi de ei la moarte. Nu puteau executa decît dacă sentinţa era aprobată de guvernatorul roman.

Moloh=idol sirian, cananit, făcut din aramă, pe care-l înroşiau în foc şi apoi pe gură, care era deschisă, îi aruncau copii vii ca jertfă.

Dreptatea este împlinirea voii lui Dumnezeu. Cele mai importante fapte ale dreptăţii: milostenia, rugăciunea, postul etc.

Nazireu (nu: nazarinean), un om care a făcut legămînt să nu se căsătorească, să nu mănînce carne, să nu bea nici un fel de băutură ameţitoare, să nu se tundă şi să nu se radă niciodată. Erau admiraţi de popor şi cuvîntul lor ascultat.

Saduchei=partid politic care, contrar fariseilor, nu prea ţinea la rînduielile legii vechi.

Farisei: partid politic extrem de tradiţionalist mai ales în mărunţişurile legii. Se dau drept cei mai religioşi mozaici.

Vameşii: evrei care s-au pus în slujba romanilor, să adune dările şi vama în oraşe. Înşelau poporul cu nerușinare, din care pricină erau foarte uriţi de popor.

Prozeliţi: convertiţi la legea lui Moise dintre păgîni. Erau prozeliţi ai porţii, care la serviciile religioase de la templu nu puteau înainta dincolo de poartă, şi prozeliţi ai dreptăţii, care erau socotiţi egali cu evreii.

Calea sîmbetei se numea bucata de drum pe care avea dreptul să o facă un evreu de la casa sa în zi de sîmbătă, fără a i se socoti păcat (cam 2000 paşi potriviţi).

Isop=plantă puternic desinfectantă.

Aloie=arbust cu lemn parfumat, foarte scump şi căutat.

Savaot însemnează Domnul, conducătorul puterilor cereşti al îngerilor.

Apostol=trimis special cu anumită însărcinare de împlinit.

Una a sîmbetelor=ziua întîia a săptămînii la evrei, adică „cea dintîi a celor şapte zile".

„Tu zici" însemnează: „Aşa este cum zici tu", nu cum îl explică neştiutorii că „n-am zis eu, ci tu".

„Tu eşti Petru"=ce-ai spus este aşa de adevărat precum eşti Petru şi nu altul. Cuvintele au fost rostite de Mîntuitorul care întrebînd pe Apostoli cine este El, Petru s-a grăbit să răspundă: „Tu eşti Hristos, Fiul lui Dumnezeu cel viu". La această mărtu-

(Continuare în pag. 4)

Importante hotărîri în interes obștesc

La mijlocul lunii mai 1968 au avut loc în capitala țării noastre lucrările sesiunii a X-a a celei de-a V-a legislaturi a Marii Adunări Naționale.

În cadrul lucrărilor acestei sesiunii s-au dezbătut și aprobat mai multe proiecte de legi și anume:

1. Proiectul de lege privind învățămîntul în Republica Socialistă România.

2. Proiectul de lege privind apărarea, conservarea și folosirea terenurilor agricole.

3. Proiectul de lege privind exercitarea meseriilor de către meșteșugari în ateliere proprii.

4. Proiectul de lege privind organizarea și funcționarea cooperației meșteșugărești.

Toate aceste proiecte au fost aprobate în unanimitate, primind astfel puteri de lege. Ele reprezintă importante hotărîri în interes obștesc, pentru mersul mereu înainte al societății noastre socialiste.

În aceste rînduri vom zăbovi puțin asupra „Legii cu privire la apărarea, conservarea și folosirea terenurilor agricole", ca una care privește direct și în chip special pe fiecare cetățean al Patriei noastre.

Pămîntul, după cum știm, ne hrănește pe toți prin produsele sale de tot felul, el reprezentînd, așa după cum citim în preambulul acestei legi, „un bun național de care este strîns legată creșterea avuției naționale și bunăstarea întregului popor". De aceea această mare avuție națională este în atenția permanentă a conducerii țării noastre.

Așa se face că sume importante de bani sînt investiți în tot felul de mijloace pentru ca după suprafețele agricole existente să se scoată maximum de produse agroalimentare posibile, precum și pentru darea în circuitul agricol și a altor suprafețe de terenuri degradate, inundate de apă, mlăștinoase etc. Un vast program de lucrări de îmbunătățiri funciare și de ridicare a fertilității solului se desfășoară în toată țara.

Astfel, numai în ultimii 5 ani s-a investit aproape un miliard lei pentru executarea de indiguiri și desecări, în urma cărora au fost redate agriculturii sau apărate de inundații peste 300.000 ha. Pe locuri unde altădată domneau stuful, mlaștinile și apa, ca de pildă în „balta" Brăilei, lacul Brateș de lîngă Galați ș. a., astăzi apar table întinse de porumb, sfeclă de zahăr și alte culturi agricole.

Pentru ca industria alimentară să aibă materiile prime cuvenite, pentru ca piețele să fie pline de zarzavaturi și fructe, cu un cuvînt, pentru ca pîinea noastră cea de toate zilele să ne fie asigurată și să putem vinde și altora din prisosul nostru, „apărarea, conservarea, ameliorarea și folosirea completă și eficientă a pămîntului" constituie deci o înaltă îndatorire patriotică „pentru toți cetățenii țării", lucru pe care vrea să ni-l amintească legea de care ne ocupăm și din care spicuim în continuare cîteva idei.

Astfel, „micșorarea suprafeței terenurilor agricole — arabile, plantate cu pomi, viță de vie și arbuști fructiferi, pășuni și fînețe naturale — precum și schimbarea destinației lor în alte scopuri, decît producția agricolă vegetală sînt interzise, în afară de cazurile prevăzute de lege" (art. 1).

„Posesorii, cu orice titlu, de terenuri agricole, sînt obligați să lucreze și să cultive întreaga suprafață de teren ce posedă" (art. 2), îngrijindu-le și făcîndu-le tot mai fertile, tot mai productive.

„Pentru sporirea suprafeței agricole, îndeosebi a celei arabile, posesorii de terenuri sînt obligați să identifice și să cultive toate terenurile propri folosite neeconomic cum sînt: terenurile afectate de eroziune, salinizare, nisipoase, cele cu exces de umiditate, tufărișurile, mărăcinișurile etc." (art. 3).

„Amplasarea liniilor de telecomunicații se va face de-a lungul și în imediata apropiere a căilor de comunicații... așa încît să nu degradeze culturile și să nu se stînjenească lucrările agricole" (art. 10).

„Este interzisă cu desăvîrșire crearea de poteci sau drumuri prin culturi și plantații pomi-viticole" (art. 13).

„Ocuparea terenurilor agricole, micșorarea suprafețelor agricole, schimbarea categoriei de folosință a terenurilor agricole", necultivarea terenurilor agricole, ca și neîngrijirea viilor, livezilor și pășunilor (art. 15), precum și „distrugerea, degradarea ori aducerea în stare de neîntrebuințare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare, a culturilor, a viilor, livezilor, pășunilor și fînețelor... se pedepsesc potrivit codului penal" (art.16).

Ca buni creștini și conștienți cetățeni ai țării noastre, să ne pătrundem de spiritul sănătos care stă la baza măsurilor care privesc interesul nostru obștesc, măsuri printre care se numără și „Legea cu privire la apărarea, conservarea și folosirea terenurilor agricole".

Să muncim cu toată rîvna ogoarele mănoase ale Patriei, însămînțînd și cultivînd fiecare metru pătrat de pămînt, bineștiind că peste munca noastră cinstită și curată vine totdeauna și binecuvîntarea lui Dumnezeu.

R.

Pe aceeași cîmpie

La 120 de ani de la revoluția din Transilvania

Sîmbătă, 25 mai 1968, pe Cîmpia Libertății din Blaj, 40.000 de urmași ai lui Avram Iancu și ai celorlalți fruntași ai revoluției din 1848 s-au adunat să cinstească după cuviință amintirea celor care, acum 120 ani, cereau zdrobirea cătușelor iobăgiei, dreptate socială și națională, respectarea legii strămoșești și unirea cu „Țara". Țărani, muncitori și intelectuali români, maghiari și sași s-au strîns în această zi de mai să dea glas bucuriei împlinirii idealurilor pentru care străbunicii lor luptau plini de curaj cu 12 decenii în urmă.

„Aceasta este țara noastră! Nimic nu vom mai suferi a se face fără știrea și voirea noastră! Sîntem milioane! Îndărătul nostru este un trecut de glorie, înaintea noastră strălucește un viitor nemărginit" — se adresa cu înflăcărare, conștient de dreptatea spuselor sale, Simion Bărnuțiu celor peste 40.000 de iobagi adunați din „Țara Plaiurilor", cum se crede că se mai numea cîndva Transilvania. „Jur că voi susține totdeauna națiunea noastră română pe calea dreaptă și legitimă și o voi apăra cu toate puterile. Jur că voi ține și voi păstra legea și limba noastră română, precum și libertatea, egalitatea și frățietatea. Jur că pe aceste principii voi respecta toate națiunile poftind același respect de la dînsele" — declara solemn Avram Iancu, fiind urmat de glasul unit al celor prezenți la Blaj.

Viitorul strălucit despre care vorbea S. Bărnuțiu prinde tot mai mult viață sub privirile noastre, iar jurămîntul lui A. Iancu s-a împlinit în anii noștri. De aceea, 25 mai a. c. pe Cîmpia Libertății din Blaj a fost o zi a cîntecului și jocului, a bucuriei, că astăzi sîntem deplin liberi și întru totul stăpîni pe destinele noastre, că toți fiii acestei Patrii sînt egali întreolaltă, toți cei ce „împreună asudă, cultivînd-o", cum atît de frumos spunea A. Iancu, a bucuriei Unirii pentru totdeauna „cu țara", cum cereau înaintașii noștri în 1848 și altădată de atîtea ori, dorință împlinită în 1918.

La această mare adunare populară au luat parte și conducători ai țării. Astfel, cu acest prilej a vorbit și Dl. acad. *Ion Gheorghe Maurer*, Președintele Consiliului de Miniștri, din a cărui cuvîntare reținem idei ca acestea:

„Parte integrantă a revoluției din țările romîne, revoluția desfășurată acum douăsprezece decenii în Transilvania a reprezentat continuarea pe o treaptă superioară a luptei seculare pentru eliberare națională și socială, înscriindu-se la loc de cinste în cartea de aur a istoriei poporului nostru...

Aducem, cu acest prilej, omagiul nostru tuturor luptătorilor pentru libertate, revoluționarilor acelei epoci care prin activitatea lor neobosită, prin cugetul lor înaripat au adus nepieritoare contribuții la clădirea edificiului măreț al patriei...

Rostim cu venerație numele unor cărturari și gînditori străluciți ca Simion Bărnuțiu, George Barițiu, Alexandru Papiu-Ilarian, Timotei Cipariu, Avram Iancu, Aron Pumnul, Andrei Șaguna, Eftimie Murgu care prin opera și activitatea lor au înaripat cugetele și au oțelit voința luptătorilor de la 1848...

La Blaj, laolaltă cu transilvănenii, s-au găsit militanți și cărturari din Moldova și Țara Românească, între care Vasile Alexandri, Alexandru Ioan Cuza, Alecu Russo, Costache Negri, George Sion, Axente Sever, Aron Florian, Ion Maiorescu și alții, simbolizînd prin prezența lor hotărîrea poporului român de a-și făuri o viață demnă și a realiza unitatea sa națională...

Evocînd lupta eroică a revoluționarilor de la 1848, se cuvine să consemnăm împlinirea, în zilele noastre, a dezideratului scump care a fost atît de viu exprimat în timpul revoluției, dar care nu s-a putut înfăptui în împrejurările istorice de atunci — dobîndirea unei adevărate libertăți și independențe naționale, afirmarea în deplinătatea capacităților ei creatoare a națiunii noastre...

Fie ca evocarea faptelor celor care în urmă cu douăsprezece decenii și-au închinat cu atîta dărnicie viața luptei pentru libertatea națională și socială a poporului român, să reprezinte pentru fiecare dintre noi un imbold permanent pentru înfăptuirea îndatoririlor sfinte față de patrie".

*

Prilejuită de împlinirea a 120 de ani de la întrunirea revoluționară din 3/15 mai 1848 a celor peste 40.000 de români, marea adunare populară de pe Cîmpia Libertății din Blaj a însemnat o puternică și mișcătoare manifestare a încrederii poporului nostru în forța sa creatoare, în puterea sa de multilaterală afirmare, în viitorul luminos al Patriei.

P.

Gînduri despre Taina Pocăinței

(Urmare din pag. 1)

Ori acest sol al Bisericii, al lui Iisus Hristos, în vindecarea mădularelor bolnave este preotul duhovnic. El îndeplinește rolul pe care îl are plămînul în organismul omenesc. În el se întîlnește circuitul vieții bolnave cu fluxul harului dumnezeiesc, care însănătoșește și înviorează sîngele și mădularele bolnave. El nu vindecă și nu iartă cu putere de la sine, ci cu puterea Duhului Sfînt.

Taina Pocăinței se deosebește de rugăciunile de iertare, care sînt un monolog al sufletului înaintea lui Dumnezeu. În Taina Pocăinței întîlnim dialogul dintre credincios și duhovnic, avînd amîndoi vie conștiința prezenței lui Dumnezeu, care primește mărturisirea păcatelor și dă iertarea lor. Acesta este înțelesul cuvintelor Scripturii: „Mărturisiți-vă unul altuia păcatele" (Iacov 5, 16), „Unul" este cel ce se mărturisește, iar „altul" este preotul duhovnic, care a primit puterea de a lega și dezlega păcatele oamenilor.

În cartea Faptele Apostolilor aflăm că de la început creștinii obișnuiau să se mărturisească în fața trimișilor Bisericii și nu înaintea oricui. Deosebirea este numai că atunci mărturisirea se făcea în public înaintea duhovnicului.

După predica Sf. Ap. Pavel în Efes, „mulți dintre cei ce crezuseră veneau și se mărturiseau și spuneau faptele lor" înaintea Apostolului (Fapte 19, 18).

Să ne aducem dar aminte de cuvintele Mîntuitorului: „Luminătorul trupului este ochiul. Deci de va fi ochiul tău curat, tot trupul tău va fi luminat, dar de va fi ochiul tău rău, tot trupul tău va fi întunecat" (Matei 6, 22—23). Pe fereastra sufletului nostru se depune mereu praf, fum și murdărie. De o vom lăsa așa, viața însăși ne va deveni întunecată, fără de lumină și bucurie. Puterile noastre trupești și sufletești vor fi paralizate și noi devenim slabi și neputincioși în lupta cu păcatul și în săvîrșirea binelui. Sănătatea noastră morală se află, în acest caz, în primejdie.

În asalturile pe care le dă păcatul asupra cetății sufletului nostru, să nu uităm de calea mărturisirii păcatelor, de întîlnirea noastră cu Dumnezeu în Taina Pocăinței, în care se săvîrșește minunea renașterii noastre duhovnicești și se înfiripează bucuria și fericirea împăcării noastre cu Dumnezeu și cu oamenii.

Sf. Taină a Pocăinții rămîne deci un mijloc de seamă în urcușul nostru către Dumnezeu, pe calea de reînnoire sufletească a noastră, de permanentă îmbunătățire a vieții noastre spre cele ce sînt bine plăcute lui Dumnezeu și de folos semenilor noștri.

Prot. *Vasile Coman*

Un grăitor interviu

(Urmare din pag. 1)

sfîrșitul uniaților sau ei au o nouă misiune de împlinit în acest dialog, arhiepiscopul Zogby răspunde:

Înainte de Vatican II, uniații erau singurii interlocutori (ortodocși) valizi față de latini. Contactele între Roma și Ortodoxie erau aproape inexistente și uniații, *în măsura în care nu fuseseră încă latinizați*, puteau să pună Ortodoxia la îndemîna latinilor și să contribuie la înlăturarea prejudecăților care îndepărtau pe latini de ortodocși. Acest rol noi l-am împlinit, într-o anumită măsură la Conciliu. Acum, *cînd s-a stabilit contactul direct între Roma și Ortodoxie, nu mai sînt deloc necesari intermediatori.*

Serbările „Astrei" de la Sibiu

În zilele de 11 și 12 mai 1968 au avut loc la Sibiu importante manifestări culturale, organizate de Biblioteca „Astra" cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la întemeierea revistei „Transilvania", organul de publicitate al „Asociațiunii transilvane pentru literatura și cultura poporului român", întemeiată cu 7 ani înainte (1861) tot în Sibiu. Serbările încrestau totodată ca un rod al dezvoltării vieții culturale a românilor transilvăneni — împlinirea a 70 de ani de la publicarea primei enciclopedii române, ea însăși o afirmare viguroasă și matură pe atunci a unui popor încătușat înainte sub jugul asupririi feudale vreme de sute de ani. Cele 85 de volume ale colecției revistei „Transilvania" oglindesc, după expresia actualului director al bibliotecii, istoria culturii poporului român din a doua jumătate a secolului XIX și din primele decenii ale secolului XX, aducînd un însemnat aport la dezvoltarea istoriei, literaturii și artelor în țara noastră.

Programul serbărilor a cuprins dezvelirea unor plăci comemorative, o sesiune cu peste 30 de comunicări (din care unele n-au ajuns a fi citite din pricina mulțimii lor), în sfîrșit, expoziții retrospective ale „Astrei" și ale „dezvoltării presei românești din Transilvania pînă la 1918", aranjate atît în sala festivă a clădirii „Astrei", cît și în sălile Muzeului Brukenthal, cele două locuri unde s-a ținut, concomitent, sesiunea de comunicări. Cele trei plăci comemorative amintesc trecătorilor locul unde s-a ținut în 1861 ședința de constituire a „Astrei" (str. 1 Mai 20, clădirea actualului nostru Institut teologic), clădirea propriu-zisă din str. Bariț 5, în care au fost adăpostite biblioteca și muzeul, și clădirea din str. Lenin 6, redacția „Transilvaniei".

În legătură cu mulțimea comunicărilor făcute (grupate pe 4 direcții: *„activitatea Astrei", „istoria presei românești", „personalități ale ziaristicei românești" și „biblioteconomia)"*, subliniem în primul rînd faptul că în afară de cercetători sibieni au participat, au luat cuvîntul și au citit din lucrările lor mulți delegați ai institutelor de învățămînt și bibliotecilor din Cluj, Oradea, Tg.-Mureș, Brașov, București, Galați, Iași, exprimînd, în felul acesta, ecoul general al întregii țări, care a omagiat acest trecut impresionant de ridicare prin cultură a poporului român din Transilvania, în tendința lui după unitatea politică și spirituală a tuturor românilor.

Semnatarul acestor rînduri a prezentat de asemenea un referat, despre problemele muncitorești în primii ani ai „Telegrafului Român", care însă, din pricina aglomerării materialului, n-a putut fi citit acum, urmînd a fi valorificat altfel.

În general, se poate spune că așa cum pe vremea întemeierii „Astrei" și a revistei „Transilvania" s-a observat un interes și o colaborare generală la toți românii din Transilvania, iar sub raportul cultural la toți românii de pretutindeni, tot așa și acum serbările „Astrei" au dat această impresie că fenomenul cultural al românilor din Transilvania a fost și este cinstit de întreg poporul român, ca o parte integrantă din sufletul unitar al culturii noastre întregi.

Prot. *T. Bodogae*

Informații

În cadrul contactelor reciproce și a schimburilor de profesori, organizat cu binecuvîntarea P. F. Patriarh Justinian, în ultima parte a lunii mai a. c. ne-a vizitat țara și Biserica reverendul preot anglican *Owen Chadwich*, „regius professor" la facultatea de istorie și la cea de teologie din Cambridge (Anglia).

Potrivit programului, rev. O. Chadwich împreună cu soția, condus de dl. prof. N. Chițescu, prorectorul Institutului Teologic din București, a vizitat Institutul nostru Teologic din Sibiu și ramura Evanghelică-Lutherană a Institutului Teologic Protestant, în ziua de 27 mai a. c.

În Aula Institutului nostru Teologic, de față fiind I. P. S. Mitropolit Nicolae, consilieri de la Centrul Arhiepiscopesc, corpul profesoral și studenți, ca și profesori și studenți de la Ramura Evanghelică-Lutherană, prof. O. Chadwich a ținut o conferință cu subiectul: „Sf. Ioan Cassian", subliniind faptul că acest Sfînt ocupă un loc de seamă în istoria spiritualității creștine. Sf. Cassian este cel dintîi ghid spre contemplație în istoria monahismului apusean, toți monahii apuseni fiind descendenți ai Sf. Ioan Cassian, născut, după cum și conferențiarul a arătat, în Dobrogea noastră.

În capela Institutului, distinsul oaspete a ținut, în după masa aceleiași zile, o meditație, în care a scos în relief cîteva trăsături caracteristice ale credinței.

*

La Praznicul „Înălțării Domnului" (30 mai 1968), I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae al Ardealului a săvîrșit — în Catedrala mitropolitană din Sibiu — Sf. Liturghie arhierească, înconjurat de un sobor de preoți.

La sfîrșitul acestei Sf. Liturghii, în cadrul căreia predica zilei a fost rostită de P. C. părinte vicar arhiepiscopesc Traian Belașcu, Înaltul nostru Ierarh a ținut un cuvînt de informare pentru credincioși, în care a arătat că la Praznicul „Înălțării Domnului" din anul trecut, bunul Dumnezeu l-a învrednicit să fie hirotonit întru Arhiereu în Catedrala Sf. Patriarhii.

A trecut un an de atunci, și una din marile bucurii ale Arhipăstorului nostru este legătura sufletească cu clerul și credincioșii, cu poporul. Una din formele de manifestare a acestei legături este slujirea în Catedrală și informarea asupra evenimentelor importante din viața Bisericii noastre, a Mitropoliei Ardealului și a Arhiepiscopiei noastre.

I. P. S. Sa arată, astfel, că P. F. Patriarh Justinian, împreună cu I. P. S. Mitropolit Iustin al Moldovei și Sucevei, I. P. S. Mitropolit Nicolae al Banatului, P. S. Iosif al Rîmnicului-Vîlcea, P. S. Episcop Vicar patriarhal Visarion Ploeșteanul și alți însoțitori, a întors vizita Sanctității Sale Patriarhului Ecumenic Athenagora, care ne-a vizitat țara și Biserica în toamna anului trecut. După aceea, P. F. Patriarh Justinian, împreună cu I. P. S. Mitropolit Firmilian al Olteniei, P. S. Episcopi Teofil al Clujului, Antim Tîrgoviștеanul, Vicar patriarhal, a participat la Moscova, la serbările împreunate cu împlinirea a 50 de ani de la reînființarea Patriarhiei de Moscova.

În continuare I. P. S. Sa a vorbit despre vizita pe care a făcut-o Bisericii Evanghelice din R. F. a Germaniei, precum și în R. D. Germană, la invitația Comitetului regional al Conferinței Creștine pentru Pace.

Vizitele P. F. Patriarh Justinian și ale altor delegații au arătat că pretutindeni — și în Bisecile Ortodoxe și în Bisericile Evanghelice — există dorința vie după prietenie și colaborare pentru înfrățire între popoare și pace în toată lumea.

Despre citirea Sf. Scripturi

(Urmare din pag. 2)

risire, Domnul răspunde: „Carne și sînge (adică om) nu ți-a descoperit ție aceasta, și eu zic ție, tu ești Petru, și pe această piatră (adică pe această mărturisire a ta) voi zidi Biserica mea". Nu Petru stă deci la temelia Bisericii lui Hristos, ci mărturisirea lui, adică dumnezeirea Mîntuitorului Iisus Hristos.

Spălarea picioarelor era un semn de cinstire a oaspeților. Regulele primirii oaspeților pe scurt erau acestea: salutarea cu „pace vouă", „pace ție", spălarea picioarelor și ștergerea lor cu prosop. Apoi îl poftea la masă.

„Era spurcat". La evrei cel care se atingea de un mort sau de un mormînt era socotit necurat sau spurcat și în ziua aceea nu putea să vie în contact cu nimeni pînă nu aducea jertfă de curățire.

Frate, frații Domnului, nu avea numai înțelesul acesta de frate și soră, ci înțeles foarte larg: toată rudenia de sînge, strămoși, moși, părinți, frați, nepoți etc. și așa mai departe, erau socotiți între ei și se numeau între ei frați. Avram numește frate pe Lot, care îi era nepot de frate, la fel frații și surorile Domnului Iisus Hristos nu sînt fiii Maicii Domnului, ci verii Domnului. Maica Domnului nu a avut alți copii, ci a rămas „pururea fecioară".

După aceste cîteva lămuriri ne putem da seama că Sf. Scriptură nu poate fi înțeleasă nici explicată cum ne taie capul. Trebuie să știm multe, multe din cele trecute vremi. O putem citi, Biserica nu ne oprește, ba chiar ne îndeamnă s-o citim. Ea însăși se citește zi de zi la mai toate slujbele. O putem citi și este o faptă cu foarte mult folos și cîștig sufletesc. *Dar explicația s-o cerem și s-o primim de la Biserică.* Altfel, „neștiind Scripturile", ușor putem aluneca de la înțelegerea corectă a Sf. Scripturi, ceea ce este o mare pagubă sufletească pentru noi și pentru cei care ne-ar urma în rătăcirea noastră. De aceea, să luăm aminte la cuvintele Sf. Ap. Petru care ne învață că Sf. Scriptură „nu se tîlcuiește după socotința fiecăruia" (II Petru 1, 20), precum și la înțeleptul Solomon, care ne poruncește: „Nu adăuga nimic la cuvintele Domnului, ca să nu te tragă la răspundere și să fi găsit de minciună" (Pilde 30, 6).

Gh. Maior

Rugăciunea, mijloc de sfințire

Sfințenia se exprimă și prin rugăciune.

Rugăciunea este o înălțare a sufletului către Dumnezeu, este un act de dragoste și adorare către Acela de unde ne vine viața.

Rugăciunea reprezintă efortul omului pentru a comunica cu Creatorul a tot ce există, înțelepciunea supremă, tărie și frumusețe, Tatăl nostru al fiecăruia. Adevărata rugăciune reprezintă o stare de înălțare sufletească, cînd conștiința omului este absorbită de Dumnezeu. Omul care se roagă simte pe Dumnezeu la fel de natural, cum simte căldura soarelui.

Cum trebuie să ne rugăm?

Această tehnică o putem învăța de la adevărații creștini, de la Sfinții martiri, de la Sfinții Apostoli, de la Sf. Părinți, care timp de aproape douăzeci de veacuri au învățat pe creștinii lumii cum să se roage.

Rugăciunea trebuie să fie simplă și profund sinceră și la ea trebuie să participe toată ființa noastră.

În ceea ce privește forma rugăciunii ea variază de la scurta aspirație către Dumnezeu, pînă la o lungă contemplare, de la simplele cuvinte pronunțate de creștin în genunchi, în fața unei icoane sau a unei troițe, pînă la ascultarea transfigurată a frumoaselor slujbe liturgice din biserici. Cel mai bun fel de a comunica cu Dumnezeu este, fără îndoială, a contopi în mod integral, total voința ta cu „Tatăl nostru care ești în ceruri, Sfințească-se numele tău . . ."

Rugăciunile diferă unele de altele, cum se deosebesc creștinii care se roagă. Dar toate au aceeași temă: dragostea de Dumnezeu, care se exprimă prin imne de laudă așa cum ne învită Psalmistul: „În toate zilele te voi binecuvînta și voi lăuda numele tău în veac și-n veacul, veacului. Mare este Domnul și lăudat foarte și măririi lui nu este hotar". Sau cum se exprimă Fecioara Maria la Bunavestire: „Mărește suflete al meu pe Domnul . . . că a căutat spre smerenia roabei sale . . ."

O altă temă este aceea de mulțumire pentru tot ceea ce El ne dă din nesfîrșita Sa bunătate, așa cum ne spune Apostolul Pavel: „Neîncetat vă rugați. Pentru toate mulțumiți, că aceasta este voia lui Dumnezeu, întru Hristos Iisus spre voi".

Și, în sfîrșit, este tema cererii, prin care noi implorăm mila lui Dumnezeu pentru tot ce avem trebuință în viața noastră pentru a revărsa peste noi harul Său cel sfînt, peste trupul și sufletul nostru. Un simplu strigăt de disperare poate fi o frumoasă rugăciune. Și exemplul îl avem la orbul din naștere, care auzind că pe lîngă el trece Mîntuitorul, a strigat cu toată puterea ființei sale ca să fie vindecat. Mîntuitorul auzind strigătul lui a spus simplu: „Credința ta te-a mîntuit. Mergi în pace . . ."

Ne putem ruga peste tot: . . . Dar locul cel mai potrivit pentru rugăciune este biserica. Numai în biserică credinciosul își poate găsi calmul său interior și atmosfera înălțătoare pentru rugăciune. Biserica oferă credinciosului condiții fizice și psihice indispensabile pentru liniștea lui interioară. Și lui Dumnezeu ne putem ruga numai dacă avem această împăcare cu noi și cu cei din jurul nostru. În biserică mai găsim, de asemenea, atmosfera stabilită secole de-a rîndul de bogata istorie a vieții creștine. În biserică ne dăm întîlnire cu Dumnezeu, cu toți eroii sfinteniei, sfinții, martirii și apostolii vieții creștine de totdeauna. Privind la icoanele lor, fie pe sfînta catapeteasmă sau pe pereții bisericilor, fiecare icoană în parte este o fereastră prin care putem privi mai ușor spre cer. În liniștea acestui refugiu, creștinul poate să-și ridice mai ușor gîndul către Dumnezeu. Poate să-și odihnească trupul, să-și destindă sufletul, să-și clarifice judecata și să-și primească puteri noi de muncă și făptuiri bune. În afară de biserică, în cursul săptămînii de lucru, credinciosul trebuie să se gîndească mereu la Dumnezeu, pentru a se menține continuu în prezența Lui. În acest fel toată conduita lui, toate faptele lui sînt inspirate de rugăciune. Rugăciunea îi devine un fel de a trăi. Rugăciunea stă în centrul vieții creștine. De rugăciune creștinul are nevoie așa cum are nevoie de apă, de mîncare și de aer.

Îndemnurile noastre sînt acelea de a ne ruga continuu și să trăim în viața de toate zilele dinamismul care stă în rugăciune prin săvîrșirea faptelor bune. Să ne rugăm, în special, în biserică în fiecare Duminică și sărbătoare, la sfînta și dumnezeiasca liturghie. Rugăciunea să fie pentru noi un mijloc de sfințenie, de consolidarea familiilor noastre, prilej de îndreptarea vieții noastre prin înlăturarea viciilor și lucrarea faptelor bune.

Părintele *Avram Petric*

REDACȚIA: Secția culturală a Cons. Arhiep — Sibiu (Taxa poștală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu 44.206